

ΑΠΟΦΑΣΗ 108/1998**Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ****ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ**

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ. Γ. Εμπορίου) την 23^η Φεβρουαρίου 1998, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.30 π.μ. με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Σταύρος Αργυρόπουλος.

Μέλη: Βλάσιος Ασημακόπουλος,

Μιχαήλ Φράγκος, κωλυόμενου του τακτικού Νικολάου Παραθύρα,

Χαρίλαος Χάρακας,

Ιωάννης Κατσουλάκος.

Γραμματέας: Ελένη Βασιλειάδου, κωλυόμενης της τακτικής Αλεξάνδρας – Μαρίας Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της συνεδριάσεως ήταν προηγούμενη γνωστοποίηση της συγκέντρωσης των εταιριών **GOODYEAR SA** και **SAVA GUMARSKA IN KEMINCA INDUSTRIJA D.D.**, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν. 703/77, όπως ισχύει.

Στη συνεδρίαση παρέστη η κλητευθείσα εταιρία δια της πληρεξούσιας δικηγόρου της, κα Αίντα Οικονόμου.

Στην αρχή της συζήτησεως το λόγο έλαβε η Γενική εισηγήτρια της Γραμματείας, κα Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Υπηρεσίας και πρότεινε να μην απαγορευθεί η υπό κρίση συγκέντρωση.

Στη συνέχεια το λόγο έλαβε η πληρεξούσια δικηγόρος η οποία ανέπτυξε τις θέσεις της, απάντησε σε ερωτήσεις που της υπέβαλε ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησε την έγκριση της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης.

Κατόπιν, η Επιτροπή Ανταγωνισμού προχώρησε σε διάσκεψη, κατά την οποία, αφού έλαβε υπ' όψη της τα στοιχεία του φακέλου και την Εισήγηση της Γραμματείας, τις απόψεις που διετύπωσε, εγγράφως και προφορικά, το ενδιαφερόμενο μέρος κατά την συζήτηση της υποθέσεως,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

Στις 10.12.1997 καταρτίσθηκε σύμβαση σύστασης κοινών επιχειρήσεων (Joint Ventures Agreement) μεταξύ της Γαλλικής εταιρίας GOODYEAR SA (εφεξής GOODYEAR), της THE GOODYEAR TIRE & RUBBER CO (εφεξής GOODYEAR TIRE) και της Σλοβένικης εταιρίας SAVA GUMARSKA IN KEMINCA INDUSTRIJA D.D. (εφεξής SAVA), με την οποία συμφωνούν να προχωρήσουν στη σύσταση δύο κοινών επιχειρήσεων στη Σλοβενία για την παραγωγή αφενός ελαστικών προϊόντων για οχήματα και αφετέρου μηχανολογικών προϊόντων. Από τις

δύο ανωτέρω κοινές επιχειρήσεις μόνο η σύσταση της κοινής επιχείρησης που θα

ασχολείται με την παραγωγή ελαστικών για οχήματα γνωστοποιείται και αυτό γιατί η GOODYEAR δεν κατασκευάζει ούτε διαθέτει στην Ελλάδα μηχανολογικά προϊόντα, ενώ όσον αφορά τη SAVA ο κύκλος εργασιών της στα μηχανολογικά προϊόντα στη χώρα μας για το 1996 ανήλθε στο ποσόν των 55.887 ECU.

Η Goodyear S.A. είναι γαλλική εταιρία η οποία ελέγχεται πλήρως από την αμερικάνικη εταιρία «The Goodyear Tire & Rubber Company» που έχει την έδρα της στο Akron, Ohio των Η.Π.Α. Ο όμιλος εταιριών της «The Goodyear Tire & Rubber Company» δραστηριοποιείται κυρίως στην κατασκευή και διάθεση ελαστικών προϊόντων και κυρίως ελαστικών για οχήματα διαφόρων τύπων (με σήματα όπως Goodyear, Eagle, Fulda, Kelly, Wrangler κ.λ.π.), μηχανολογικών και χημικών προϊόντων. Ο όμιλος διαθέτει εργοστάσια στις Η.Π.Α και σε άλλα 27 κράτη του κόσμου.

Στην Ελληνική αγορά, ο όμιλος GOODYEAR δραστηριοποιείται μέσω της GOODYEAR ΕΛΛΑΣ ΑΒΕΕ η οποία ελέγχεται 100% από την αμερικάνικη εταιρία «The Goodyear Tire & Rubber Company». Η Goodyear ΕΛΛΑΣ ΑΒΕΕ είχε παραγωγική δραστηριότητα στην Ελλάδα μέσω του εργοστασίου της στην Θεσσαλονίκη το οποίο έπαυε να λειτουργεί τον Ιούλιο του 1996 και έκτοτε ασχολείται με την διανομή των ελαστικών Goodyear στην Ελλάδα για διάφορους τύπους οχημάτων. Επίσης αναπτύσσει κάποια δραστηριότητα στην πώληση υλικών αναγόμωσης, αεροθαλάμων και ζαντών .

Η SAVA είναι σλοβένικη εταιρία η οποία μέχρι το 1994 βρισκόταν υπό κρατικό έλεγχο και από το 1994 άρχισε η διαδικασία ιδιωτικοποίησής της. Τον Απρίλιο του 1996 κατεχωρήθη σαν μετοχική εταιρία στο μητρώο εταιριών του Kranj. Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση (annual report) του 1996 η SAVA είχε 42.100 μετόχους μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται ιδιώτες, ασφαλιστικά ταμεία, εργαζόμενοι της εταιρίας, εταιρίες επενδύσεων κ.α.

Η SAVA ασχολείται με την παραγωγή και διάθεση ελαστικών για διάφορους τύπους οχημάτων, μηχανολογικών και χημικών προϊόντων.

Στην ελληνική αγορά, η SAVA πωλεί κυρίως ελαστικά για διάφορους τύπους οχημάτων, ιδιαίτερα για επιβατικά οχήματα, προς τον ανεξάρτητο αντιπρόσωπό της, της εταιρία «Continental Group Products ΕΠΕ». Σημειώνεται ότι στην υπογραφείσα σύμβαση μεταξύ Goodyear και SAVA προβλέπεται και η λύση της Κοινής Επιχείρησης μεταξύ SAVA και Continental AG στις 1.1.1998 και συνεπώς θα λήξει και η διανομή των προϊόντων της SAVA στην Ελλάδα.

Σε παγκόσμιο επίπεδο τόσο ο όμιλος εταιριών της «The Goodyear Tire & Rubber Company» όσο και η SAVA ασχολούνται με την παραγωγή και διάθεση ελαστικών για οχήματα, μηχανολογικών και χημικών προϊόντων. Στην Ελληνική αγορά όμως οι δραστηριότητες των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων συμπίπτουν στη διάθεση ελαστικών για διάφορους τύπους οχημάτων.

Πιο συγκεκριμένα η υπό κρίση συγκέντρωση θεωρείται ότι αφορά τις παρακάτω σχετικές αγορές προϊόντων:

- Καινούργια ελαστικά για επιβατικά οχήματα
- Καινούργια ελαστικά για ελαφρά φορτηγά, ημιφορτηγά, κ.λ.π.
- Καινούργια ελαστικά για βαρέα οχήματα (φορτηγά, λεωφορεία κ.λ.π.)

Στον κλάδο των ελαστικών δραστηριοποιούνται ισχυροί πολυεθνικοί όμιλοι αλλά και άλλες μικρότερες εταιρίες (Firestone, Bridgestone, Toyo, Yockohama, Uniroyal κ.α.).

Οι μεγάλες ανταγωνίστριες εταιρίες όπως PIRELLI, MICHELIN, CONTINENTAL διαθέτουν τα προϊόντα τους στη χώρα μέσω των παρακάτω εταιριών:

- PIRELLI ΕΛΑΣΤΙΚΑ Α.Ε.Ε. η οποία ιδρύθηκε το 1991 με έδρα την Αθήνα και αντικείμενο εργασιών τις αποκλειστικές εισαγωγές των ελαστικών της μητρικής εταιρίας και το χονδρικό εμπόριο αυτών.
- MICHELIN ΕΛΑΣΤΙΚΑ Α.Ε. & Β.Ε. η οποία ιδρύθηκε το 1978 με έδρα την Αθήνα και αντικείμενο εργασιών τις αποκλειστικές εισαγωγές των ελαστικών της μητρικής εταιρίας και το χονδρικό εμπόριο αυτών.
- CONTINENTAL GROUP PRODUCTS Ε.Π.Ε. η οποία ιδρύθηκε το 1964 με έδρα την Καλλιθέα και αντικείμενο εργασιών τις αποκλειστικές εισαγωγές των ελαστικών της μητρικής εταιρίας και το χονδρικό εμπόριο αυτών.

Όλες οι μεγάλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται διεθνώς στο χώρο του ελαστικού είναι παρούσες στην Ελληνική αγορά. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα ο ανταγωνισμός να είναι πολύ έντονος από πλευράς προσφοράς, γεγονός που αντανακλάται σε επίπεδο τιμών, χορηγούμενων εκπτώσεων, όρων πώλησης κ.λ.π.

Στην Ελληνική αγορά επίσης δραστηριοποιούνται και πολλές μικρές επιχειρήσεις οι οποίες αν και αντιπροσωπεύονται ευκαιριακά καταφέρνουν να αποσπών σημαντικά μερίδια της αγοράς. Άλλωστε όπως προκύπτει και από τα στοιχεία του φακέλλου χαρακτηριστικό του έντονου ανταγωνισμού είναι ότι η τιμή των ελαστικών έχει αυξηθεί σε ποσοστό χαμηλότερο του πληθωρισμού την τελευταία διετία.

Όσον αφορά την είσοδο μίας νέας επιχείρησης στην αγορά εκτιμάται ότι δεν παρουσιάζει κανένα νομικό ή άλλου είδους εμπόδιο.

Με βάση τα παραπάνω και έχοντας υπόψη τις διατάξεις του νόμου και συγκεκριμένα:

Το άρθρο 4 παρ. 2 εδαφ. β του ν. 703/77, συγκέντρωση πραγματοποιείται όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μίας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.

Με την σύσταση Κοινής Επιχείρησης Holding Ελαστικών, όπου η Goodyear Γαλλίας και η SAVA θα μετέχουν με ποσοστά 60% και 40% αντίστοιχα και η οποία θα ελέγχει κατά 100% την εταιρία Holding Ελαστικών που θα συστήσει η SAVA, η Goodyear αποκτάει τον έλεγχο αυτής.

Ως εκ τούτου η εν λόγω συγκέντρωση εμπίπτει στις σχετικές με τις συγκεντρώσεις ρυθμίσεις του νόμου.

Η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β παρ. 1 του ν. 703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι καλύπτεται η μία τουλάχιστον εκ των δύο προϋποθέσεων που ορίζει ο νόμος, ήτοι το μερίδιο αγοράς των προϊόντων που αφορά η συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ, αντιπροσωπεύει στην Εθνική αγορά τουλάχιστον εικοσιπέντε τοις εκατό (25%) του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται με τα προϊόντα που θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται.

Αναλυτικότερα το μερίδιο αγοράς της αποκτώσας τον έλεγχο εταιρίας (Goodyear) στην Ελλάδα το 1996, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, ήταν ανώτερο του 25% και στις τρεις επιμέρους αγορές ελαστικών (επιβατικά, ελαφρά φορτηγά και φορτηγά-λεωφορεία).

Συνεπώς η Goodyear, ως αποκτώσα τον έλεγχο εταιρία, είχε υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης της συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4β του ως άνω νόμου, όπως και το έπραξε εμπρόθεσμα.

Σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 1 απαγορεύεται η πραγματοποίηση συγκεντρώσεων που υπάγονται στη διαδικασία προληπτικού ελέγχου μέχρι την έκδοση απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού η δε παράβαση της απαγόρευσης έχει ως αποτέλεσμα την επιβολή προστίμου

μέχρι 15% του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4στ.

Η υπό έλεγχο συγκέντρωση δεν έχει πραγματοποιηθεί, γιατί η Goodyear δεν έχει προχωρήσει στην καταβολή του προβλεπόμενου κεφαλαίου της Κοινής Επιχείρησης Holding Ελαστικών καθώς και σ' οποιαδήποτε αγορά μετοχών της εταιρίας Holding Ελαστικών, όπως αναφέρουν οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις στην γνωστοποίησή τους η έλευση των προαναφερθέντων γεγονότων δεν θα γίνει πιο σύντομα από την 1.7.1998 και πριν την χορήγηση διοικητικών εγκρίσεων από τις Αρχές Ανταγωνισμού των Κρατών όπου έχει γνωστοποιηθεί η συγκέντρωση.

Σύμφωνα με το άρθρο 4γ παρ.1 του ν. 703/77, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων τμήμα της και ιδίως με την δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.

Για την εκτίμηση της δυνατότητας μίας συγκέντρωσης να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό υπό την έννοια του παραπάνω άρθρου και σύμφωνα με την παρ. 2 αυτού, λαμβάνονται υπόψη ιδιαίτερα η διάρθρωση όλων των σχετικών αγορών, ο πραγματικός ή δυνητικός ανταγωνισμός, η ύπαρξη νομικών ή πραγματικών εμποδίων εισόδου στην αγορά, η θέση των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων στην αγορά και η χρηματοδοτική και οικονομική δύναμή τους, οι δυνατότητες επιλογής των προμηθευτών και των χρηστών από τις επιχειρήσεις και από άλλες ανταγωνιστικές και δυνητικά ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, η πρόσβασή τους στις πηγές εφοδιασμού ή στις αγορές διάθεσης των προϊόντων, η εξέλιξη της προσφοράς και της ζήτησης των αγαθών, τα συμφέροντα των ενδιάμεσων και τελικών καταναλωτών και η συμβολή στην εξέλιξη της τεχνικής και οικονομικής προόδου, υπό τον όρο ότι η εξέλιξη αυτή είναι προς το συμφέρον των καταναλωτών και δεν αποτελεί εμπόδιο για τον ανταγωνισμό.

Από το άρθρο 4γ παρ.1 και 2 προκύπτει ότι μία συγκέντρωση επιχειρήσεων εφόσον έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού στην σχετική αγορά προϊόντος και στο σύνολο της εθνικής αγοράς ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή υπηρεσιών τμήμα, ιδιαίτερα δε με την δημιουργία ή με την ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης, εμπίπτει στο πεδίο απαγόρευσης του άρθρου 4γ παρ.1 και 2 του ν. 703/77, όπως ισχύει.

Όσον αφορά την υπό κρίση συγκέντρωση παρατηρούνται τα εξής:

Η αγορά των ελαστικών στην Ελλάδα δεν είναι ιδιαίτερα μεγάλη σε σύγκριση με την αντίστοιχη των περισσότερων Ευρωπαϊκών Κρατών. Όμως η ζήτηση ελαστικών βρίσκεται σε τροχιά ανάκαμψης από το 1994 και μετά, η εξέλιξη δε αυτή οφείλεται στον ορθότερο υπολογισμό από μέρους των καταναλωτών του χρόνου αντικατάστασης των παλαιών ελαστικών των οχημάτων τους.

Η προσφορά ελαστικών υπερκαλύπτει την ζήτηση (Μηνιαίο δελτίο κλαδικής επιχειρηματικής ενημέρωσης, Ιούλιος 1997) γεγονός που εντείνει ακόμα περισσότερο τον ήδη οξύ ανταγωνισμό στην αγορά των ελαστικών.

Ο πραγματικός ανταγωνισμός είναι ιδιαίτερα ισχυρός δεδομένου ότι στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται περί των 15 εταιριών εισαγωγής και διάθεσης ελαστικών ενδεικτικά αναφέρουμε τις: Goodyear, Bridgestonh, Michelin, Pirelli, Uniroyal, Toyo, Yockohama, Continental, Firestone κ.α., ενώ διατίθενται περί τις 55 μάρκες ελαστικών σύμφωνα με τον Σύνδεσμο Αντιπροσώπων Εισαγωγέων Ελαστικών Ελλάδος.

Οι εταιρίες που δεν δραστηριοποιούνται στην εγχώρια αγορά παρατηρούμε ότι μπορούν να εισέλθουν σ' αυτήν είτε δια της συστάσεως θυγατρικών εταιριών είτε μέσω αντιπροσώπων, δεδομένου ότι δεν υφίστανται νομικά και πραγματικά εμπόδια εισόδου στην αγορά.

Αναφορικά με τη θέση που κατέχουν οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις στην εθνική αγορά παρατηρούμε ότι η Goodyear βρίσκεται πρώτη στις πωλήσεις ελαστικών για ελαφρά φορτηγά και για φορτηγά-λεωφορεία ενώ καταλαμβάνει την 2^η θέση στις πωλήσεις ελαστικών για επιβατικά αυτοκίνητα. Η δε SAVA στις προαναφερόμενες αγορές κατέχει πολύ μικρά ποσοστά.

Η οικονομική ισχύς των βασικότερων ανταγωνιστών δεν υπολείπεται αυτής της Goodyear δεδομένου ότι και αυτοί ανήκουν σε ισχυρούς πολυεθνικούς ομίλους του εξωτερικού.

Οι πελάτες των περισσότερων εταιριών είναι χονδρέμποροι και λιανοπωλητές (επιχειρήσεις τοποθέτησης ελαστικών) και οι οποίοι ως επί το πλείστον εμπορεύονται τα προϊόντα περισσότερων της μιας εταιρίας.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω η εξεταζόμενη συγκέντρωση δεν αναμένεται να περιορίσει τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφασίζει να μην απαγορευθεί η εν λόγω συγκέντρωση καθόσον δεν πιθανολογείται ότι προκύπτουν δυσμενείς επιπτώσεις στις σχετικές αγορές προϊόντων λόγω μειώσεως του ανταγωνισμού

Η απόφαση εκδόθηκε την 16η Μαρτίου 1998.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Συντάξας την απόφαση

Ιωάννης Κατσουλάκος

Ο Πρόεδρος

Σταύρος Αργυρόπουλος

Η Γραμματέας

Ελένη Βασιλειάδου